

Ndzawulo ya Vupfhumba Minongonoko ya Nhluvukiso wa Vuswikoti

1. Nongonoko wa Vuleteri bya Vukorhokeri bya Vhinyo

Nongonoko wa Vuleteri bya Vukorhokeri bya Vhinyo (sommelier) lowu nyikaka ndzetelo wa vantshwa lava nga tirhiku ku ndlandlamuxa swivandlanene swa mintirho eka xiyenge xa vuyeni/hospitaliti na vupfhumba.

Tikhwalfikhexini leti nyikiwaka: Xitifikheti xa Nongonoko wa Vuswikoti, lexi kongomisaka eka vavuyeriwa va vantshwa lava nga tirheku ku ringana tin'hweti tinharhu. Vuleteri byi amukeriwile hi Xiyenge xa Dyondzo ya swa Mitlangu, Mfuwo, Vutshila, Vupfhumba, Vuyeni/Hospitaliti Dyondzo, Vulawuri bya Vuleteri (CATHSSETA) na Nhlango wa Sommelier wa Afrika-Dzonga (SASA).

Swipimelo swa ku hlawuriwa ka vavuyeriwa hi leswi landzelaka:

- Vaendli va swikombelo va fanele ku va exikarhi ka malembe ya 18-35;
- Va ri na metiriki na ku va va ri na vutivi bya Xinghezi kumbe va ri na Tikhwalfikhexini ta Vupfhumba na Hospitaliti (nyika tikopi leti tiyisisiweke ta switifikheti);
- Khopi ya ID leyi tiyisisiweke (Muakatiko wa Afrika-Dzonga);
- Vantshwa lava nga tirhiku ku katsa na vanhu lava nga na vulema;
- Vumbhoni bya vutshamo, na xitifikheti/switifikheti xin'wana na xin'wana lexi faneleke;
- avuyeriwa va kuma mali ya siku na siku ya R150;
- Vavuyeriwa lava tekekexiave eka lenaxipi ya Ndzawulo kume nhluvukiso wa vuswikoti khale, va fanele va swi tivisa eka papila ra nsusumeto.

Swivutiso swi nga rhumeriwa eka skillsdevelopment@tourism.gov.za

2. Nongonoko wa Vuleteri bya Vasweki Vusweki bya Xiphurofexinali

Nongonoko wa Vuleteri bya Vasweki Vusweki bya Xiphurofexinali, lebyi nyikaka ndzetelo eka vantshwa lava nga tirheku ku ndlandlamuxa swivandlanene swa mitirho eka xiyenge xa hasipitaliti na vupfhumba.

Nongonoko lowu wu kongomisiwe eka ku letela vantshwa lava nga tirheku eka ku sweka ka xiphurofexinali. Wu vumbiwa hi 30% ya thiyori na 70% ya ndzetelo wa ntirho.

Tikhwalfikhexini leti nyikiwaka: Nongonoko wa vuswikoti i wa tin'hweti ta tsevu naswona wu kongomisa eka vantshwa lava nga tirheku.

Swipimelo swo hlawula vavuyeriwa swi hi ndlela leyi landzelaka:

- Vaendli va swikombelo va fanele ku va exikarhi ka malembe ya 18-35;

- Matiriki na ku vulavula Xinghezi kahle kumbe Tikhwalifikhexini ta Vupfumba na Hosipitaliti (nyika tikopi leti tiyisisiweke ta switifikheti);
- Khopi ya ID leyi tiyisisiweke (Muakatiko wa Afrika-Dzonga);
- Vantshwa lava nga tirheku, ku katsa na vanhu lava nga na vulema;
- Vumbhoni bya vutshamo, na xitifikheti/switifikheti swin'wana na swin'wana leswi faneleke;
- Vavuyeriwa va kuma mali ya siku na siku ya R150.

Swivutiso swi nga rhumeriwa eka skillsdevelopment@tourism.gov.za

3. Nongonoko wa Vuleteri bya Vatiyisi va Khwalithi ya Vuhlayiseki bya Swakudya

Nongonoko wa Vatiyisi va Khwalithi ya Vuhlayiseki bya Swakudya wu nyika ndzetelo eka vantshwa lava nga tirheku ku ndlandlamuxa swivandlanene swa mintirho eka xiyenge xa hosipitaliti na vupfumba naswona wu kongomisa eka vantshwa lava nga tirheku.

Nongonoko lowu wu kongomisiwe eka vantshwa lava nga eka vutshila byo sweka. Wu vumbiwa hi 30% ya thiyori na 70% wa ndzetelo wa ntirho.

Tikhwalifikhexini leti nyikiwaka: Nongonoko wa vuswikoti i wa nkarhi wa tin'hweti ta tsevu lowu kongomisaka eka vavuyeriwa va vantshwa lava nga tirheku.

Swipimelo swa ku hlawuriwa ka vavuyeriwa

- Vaendli va swikombelo va fanele ku va exikarhi ka malembe ya 18-35;
- Matiriki na ku vulavula Xinghe hi ndlela ya kahle kumbe Tikhwalifikhexini ta Vupfumba na Hosipitaliti (nyika tikopi leti tiyisisiweke ta switifikheti);
- Khopi ya ID leyi tiyisisiweke (Muakatiko wa Afrika-Dzonga);
- Vantshwa lava nga tirhieku ku katsa na vanhu lava nga na vulema;
- Vumbhoni bya vutshamo, na xitifikheti/switifikheti xin'wana na xin'wana lexi faneleke;
- Vavuyeriwa va kuma mali ya siku na siku ya R150;

Swivutiso swi nga rhumeriwa eka skillsdevelopment@tourism.gov.za

4. Nongonoko wa Vuleteri bya Vantshwa bya Hosipitaliti : Swakudya na Swinwiwa

Nongonoko wa Swakudya na Swinwiwa wu nyika ndzetelo eka vantshwa lava nga tirheku ku ndlandlamuxa swivandlanene swa mitirho eka xiyenge xa hosipitaliti na vupfumba.

Nongonoko lowu wu kongomisiwe eka ku letela vantshwa lava nga tirheku eka ku sweka ka xiphurofexinali. Yi vumbiwa hi 30% wa thiyori na 70% wa ndzetelo wa ntirho.

Tikhwafikhaxini leti nyikiwaka: Nongonoko wa vuswikoti i wa nkarhi wa tin'hweti ta tsevu lowu kongomisaka eka vavuyeriwa va vantshwa lava nga tirheku.

Swipimelo swa ku hlawuriwa ka vavuyeriwa

- Vaendli va swikombelo va fanele ku va exikarhi ka malembe ya 18-35;
- Matiriki na ku vulavula Xinghezi hi ndlela ya kahle kumbe Xitifikheti xa Vupfhumba na Hosipitaliti (nyika tikopi leti tiyisisiweke ta switifikheti);
- Khopi ya ID leyi tiyisisiweke (Muakatiko wa Afrika-Dzonga);
- Vantshwa lava nga tirheku ku katsa na vanhu lava nga na vulema;
- Vumbhoni bya vutshamo, na xitifikheti/switifikheti swin'wana na swin'wana leswi faneleke;
- Vavuyeriwa va kuma mali ya siku na siku ya R150;
- Vavuyeriwa lava tekekexiave eka minongonoko ya Ndzawulo ya lenaxipi kumbe ya vuswikoti khale, va fanele ku tivisa eka papila ra nsusumeto.

Swivutiso swi nga rhumeriwa eka skillsdevelopment@tourism.gov.za

5. Nongonoko wa Valanguteri va Vupfhumba

Nongonoko wa Valanguteri va Vupfhumba i nongonoko wa vuhlayiseki lowu tirhisiwaka ehansi ka vukorhokeri bya Nongonoko wa Mintirho ya Mfumo lowu Andzisiweke. Nongonoko wu katsa ndzetelo, vuleteri na ku rhumeriwa ka vantshwa lava nga tirheku eka tindhawu leti hlawuriweke ta vupfhumba na tindhawu eka swifundzankulu hinkwaswo swa kaye. Swikongomelonkulu swa nongonoko swi katsa ku ndlandlamuxa vutivi bya vuhlayiseki bya vupfhumba eka tindhawu ta nkoka ta vupfhumba na tindhawu, ku tlakusa vuswikoti bya vantshwa lava nga tirheku na ku hunguta ku va vupfhumba va nga sirhelelekanga.

Tindhawu ta nkoka ta matirhelo ya Valanguteri va Vupfhumba lava thoriweke ti katsa kambe ti nga pimiwanga eka:

- ku patirola endzeni ka tindhawu to koka rinoko na tindhawu leti hlawuriweke;
- ku rindza mabazi ya vaendzi na mimovha;ku tlakusa vutivi bya vupfhumba na ku nyika vuxokoxoko eka vaendzi;
- ku lemukisa Vukorhokeri bya Maphorisa ya Afrika-Dzonga (SAPS) hi timhangu ta vugevenga leti kanakanisaka (tindleve na mahlo ya SAPS);
- vika timhangu tihi na tihi ta vugevenga eka SAPS kumbe tiejensi tin'wana to sindzisa leti faneleke;
- ku khathalela vugevenga lebyi nga ha khumbaka vupfhumba (i.e.) ku tekeriwa mimovha, ku yiva mimovha, ku rhoba na ku tshova;

- ku pfuneta eka nseketelo wa vahlaseriwa va vaendzi (mupfhumba loyi a nga ekhombyeni); na
- Nyika vuxokoxoko bya masungulo bya vupfhumba mayelana na swilo swo koka rinoko na tiko.

Valanguteri va Vupfhumba va leteriwi eka minongonoko yo hambana leyi amukeriweke leyi fambelanaka na vuswikoti byo fana na Vuleteri bya Vapfhumba, Rihanyu na Vuhlayiseki bya le Ntirhweni, Nhlayiso wa Vaxavi, na Nongonoko wa Vuswikoti bya Vuhlayiseki na Vusirheleri lebyi amukeriweke hi Vulawuri bya Dyondzo na Vuleteri bya Xiyenge xa Vuhlayiseki (SASSETA).

Nongonoko lowu wu simekiwile hi swiyenge swinharhu naswona sweswi wu le ka xiyenge xa vunharhu. Vuleteri bya xiyenge lexi byi ta kongomisiwa eka Xitifikheti xa Rixaka: Maendlelo ya Vuhlayiseki byo Angarhela NQF Levhele ya 3 leyi amukeriweke hi SASSETA.

Swipimelo swa ku hlawuriwa ka vavuyeriwa. Valanguteri va Vupfhumba va fanele ku:

- ku va muaka-tiko wa Afrika-Dzonga;
- ku va na malembe ya 35 na le hansi naswona u kota ku vulavula Xinghezi kahle;
- va na xitifikheti xa matiriki;
- ku va na rhekhodo ya vugevenga leyi tengeke;
- tshama endzeni ka masipala wa ndhawu/ vaaki lava faneleke ekusuhi na ndhawu yo koka rinoko;
- ku va ekusuhi swinene na vathori lava amukelaka na ndhawu ya ndzetelo (yi fikeleleka hi vutleketli bya mani na mani);
- ku nga tluli muvuyeriwa un'we (1) hi muti;
- Minongonoko ya ndzetelo yi kongomisa ngopfu eka vantshwa; hambiswiritano, nongonoko wu nga amukela tiphesente timbirhi (2%) ta vavuyeriwa lava nga ehenhla ka malembe ya 35;
- laha ku nga riki na nhlayo leyi ringaneke ya vavasati kumbe vantshwa, vavanuna lava fikelelaka swipimelo va ta katsiwa ku ngenenelela eka nongonoko;
- ku fanele ku rhangisiwa emahlweni vavuyeriwa volavo lava nga ngenenlangiki eka tiphurojeke tihi na tihi leti seketeriwaka hi timali ta EPWP/ ndzawulo eka malembe mambirhi lama hundzeke;
- vavuyeriwa lava heteke kwalomu ka Giredi ya 12 va fanele ku tekeriwa enhlokweni ku kuma ndzetelo eka xikili kumbe vudyondzi bya NQF 2 ku ya ehenhla; na
- ku hlawuriwa eka yin'wana ya swiyenge leswi landzelaka : .
- Vadyondzi va matiriki lava nga tirheku lava dyondzeke tidyondzo leti fambelanaka na maendzo, vupfhumba na hosipitalitii eka matiriki.

- Vanhu lava hungutiweke eka bindzu ra vupfhumba naswona sweswi va nga tirheku (ku ringana lembe); na
- Vadyondzi lava nga na minthwaso leyi fambelanaka na vupfhumba lava nga tirheku

Ndzawulo yi humesa hakelo ya xipfuno (R200 hi siku X 23 wa masiku) hi ku landza Xiboho xa Xiyenge xa No.5 xa Dyondzo lexi humesiweke hi Ndzawulo ya Vatirhi; ku nyika mali ya switirhisiwa swo tisirhelela swa munhu hi xiyexe; na ku nyika xitichi xa ntirho (xikombiso) Gazebo, laha ku nga na xilaveko.

Swivutiso swi nga rhumeriwa eka jmatlala@tourism.gov.za

6. Vuleteri bya Muleteri wa Vaendzi

Vuleteri bya vaendzi i xiphemu xa nkoka xa nxaxamelo wa nkoka wa vupfhumba tanihileswi wu tlangaka xiave xa nkoka eku tumbuluxeni ka xifaniso lexinene xa tiko ra hina

E Afrika Dzonga, vuleteri bya vupfhumba i phurofexini leyi lawuriwaka hi milawu na tipholisi ta tiko. Munhu un'wana na un'wana loyi a tsakelaka ku va mufambisi wa vupfhumba u fanele ku endla ndzetelo tanihi xiphemu xa xitifikheti xa ximfumo, lexi tsarisiweke hi Vulawuri bya Swikili swa Afrika-Dzonga (SAQA). Loko a tekiwa a ri na vuswikoti, munhu yoloye u ta kuma xitifikheti lexi humesiweke hi Vulawuri bya Dyondzo na Vuleteri bya Sekithara ya Ndhavuko, Vutshila, Hosipitaliti ya Vupfhumba na Mintlangu (CATHSSETA) kumbe xivandla xin'wana na xin'wana lexi amukeriweke. Mukamberiwa loyi a humelelaka u fanele ku endla xikombelo eka Murhijisitara wa Xifundzankulu loyi a faneleke ku tsarisiwa leswaku a ta tirha hi nawu.

Xiyimo na ntirho wa muleteri i ku hlela, ku tivisa na ku hungasa. Vuleteri ngopfu ngopfu i vatirhi lava tiyimeleke naswona va titirha naswona va tala ku tirha hi tinguva na tiawara leti nga tshamisekangiki. Ntirho wutala ku kumiwa hiku tihlanganisa hiku kongoma na vafambisi va maendzo na tiejensi tin'wana naswona hikokwalaho, vuleteri vafanele kuva va tiyimela naswona vakota ku ti xavisa.

Ndzawulo yi vile yi seketela hi timali minongonoko yo tlakusa vuswikoti eka vuleteri va vaendzi lava nga kona leswaku yi ta ndlandlamuxa vukorhokeri lebyi nyikiwaka hi vuleteri va vupfhumba xikan'we na Minongonoko ya Vuleteri bya Vuleteri va Vupfhumba eka lava ha ku ngenaka lava navelaka ku landzelela mintirho eka vuleteri bya vupfhumba. Minongonoko hi ntoloveloko yi simekiwile eka xiyimo xa xifundzankulu naswona yi navetisiwa eka maphephahungu ya vaaki va ndhawu. Vuleteri byi tala ku seketeriwa hi swilaveko naswona byi kongomisa ku lulamisa ku

pfumaleka ka vuswikoti endzeni ka xiyenge. Hikwalaho, swipimelo swa ku hlawuriwa ka vavuyeriwa swa hambana naswona swi lawuriwa hi muxaka wa ku nghenelela ka ndzetelo.

Swivutiso swi nga rhumeriwa eka: TGtraining@tourism.gov.za

7. Ku amukeriwa ka Dyondzo ya le Mahlweni (ARPL) Eka Vasweki

Nongonoko wa Ndzemuko wa Dyondzo ya le Mahlweni ya Vatshila (ARPL) wu kongomisa ku lemuka dyondzo ya le mahlweni ya Vasweki leswaku va ta kuma khwalifikhexini ya ximfumo (Khwalfikhexini ya ntirho wo Sweka - SAQA ID 101697).

Xikongomelo xa nongonoko i ku teka vadyondzi hi endlelo ra RPL ku kuma khwalifikhexini yo sweka eka swiyimo swa NQF Level 5 na ku hlawuriwa ka tilevhele ta xiphurofexinali. Xikongomiso i ku thola vasweswi lava nga na vuswikoti na ntokoto lava nga riki na vutivi bya ximfumo.

Swipimelo swa ku Thoriwa

- Malembe ya 19 ku ya ehenhla
- U fanele ku va muaka-tiko wa Afrika-Dzonga
- Ntokoto wa kwalomu ka 3 wa malembe ya indasitiri, ku tirha tanihi mupheki eka khixi ra brigaded
- Xinghezi (Hlaya no tsala) .
- Ku navela swakudya loku nga timekiki, vuswikoti byo tirha hi matimba, tihlo ro langutisa hi vuxokoxoko.

8. Inthenxipi

Ndzawulo yi na nongonoko wa inthenixipi ku seketela vadyondzi lava thwaseke eka nhluvukiso wa ntokoto lowu simekiweke entirhweni na vuswikoti ku ndlandlamuxa vuswikoti bya vona byo kuma ntirho eka makete wa vatirhi hi ku angarhela. Nongonoko lowu wa ndzawulo wu lava ku paluxa mainthene lama thoriweke eka ndhawu yo tirhela leyi tirhaka leswaku va ta kuma vuswikoti hi ku tirhisa dyondzo na ntokoto lowu simekiweke entirhweni.

Endlelo ra Xikombelo xa Inthenxipi:

- Swinavetiso eka maphephahungu ya rixaka, webusayiti ya ndzawulo (www.tourism.gov.za) na tipulatifomo ta mbulavurisano.
- Xikombelo xo nghenelela eka nongonoko wa inthenxipi xi fanele ku katsa:
- Papila ra xikombelo
- Fomo ya Z83 leyi kumekaka eka webusayiti ya ndzawulo
- Kharikhulamu Vhitha
- Rhekhodo ya dyondzo leyi tiyisisiweke na tikopi leti tiyisisiweke ta (ti)ti khwalifikhexini .

- Tikhopi leti tiyisisiweke ta Pasi.

9 . Tibasari

Ndzawulo yi nga nyika tibasari ta nkarhinyana kumbe nkarhi hinkwawo ku ya eka ku fikelela tikhwalifikhexini eka swirho leswi ringanelaka swa vaaki leswi nga ehansi ka malembe ya 35. Leswi swi tirha tanihi ndlela yo kuma titalenta eka vuswikoti lebyi Ndzawulo yi byi tekaka byi kayivela kumbe byi ri bya nkoka.

Maendlelo ya Xikombelo xa Barsari:

- Ndzawulo yi navetisa swivandlanene swa tibasari eka maphephahungu ya rixaka , eka webusayiti ya Ndzawulo (www.tourism.gov.za) na tipulatifomo ta mbulavurisano.
- Vaendli va swikombelo va fanele ku tata fomo ya xikombelo xa basari ya Ndzawulo, va namarheta tikopi leti tiyisisiweke ta tikhwalifikhexini, tirhekhodo ta tidyondzo ta sweswinyana, Pasi, vumbhoni bya ku tsarisiwa eka nhlangano wa dyondzo ya le henhla, vumbhoni bya muholo wa muhlayisi na papila ra nsusumeto.
- Tifomo ta swikombelo ti fanele ku rhumeriwa kumbe ku yisiwa hi voko.
- Tifomo ta swikombelo a ti fanelanga ti rhumeriwa hi fekisi kumbe hi imeyili.
- Tifomo ta swikombelo ta kumeka eka www.tourism.gov.za kumbe eka Desiks ra Vuamukelo ra Ndzawulo ya Vupfhumba.

Ku tsalelana ku pimiwile eka vahlawuriwa lava humeleleke ntsena.

Swivutiso hinkwaswo swi nga rhumeriwa eka:

NDZAWULO YA VUPFHUMBA

Senthara ya Tiqingho: 012 444 6730/6621 | Imeyili: callcentre@vupfhumba.gov.za

Hofisi ya Rixaka: 012 444 6000

Adirese ya Ndhawu: Tourism House, 17 Trevenna Street, Sunnyside

Adirese ya Poso: Nkwama wa le xihundleni X424, PRETORIA, 0001

Webusayiti: www.vupfhumba.gov.za